

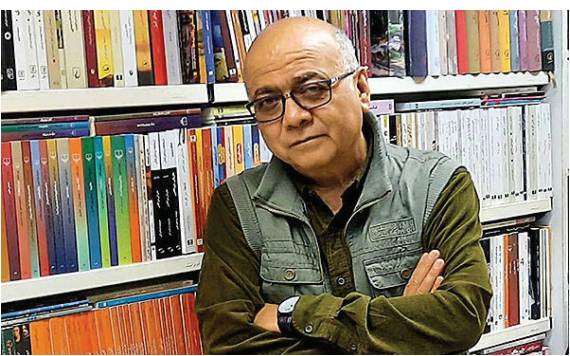
صائب تبریزی

دست چون عیسی ز دنیا پاک می باید فشاند
گر در ده دامن افلاک می باید فشاند
اتصال بحر بر بی دست و پایان مشکل است
در گذار سیل این خاشاک می باید فشاند
عالم انوار را نتوان غبار آلود ساخت
گر د هستی را ز دامن پاک می باید فشاند
دور عیش نقطه از پرگار می گردد تمام
خرده جان را بر آن فتراک می باید فشاند
تا به وصل خوشه گوهر رسی در نوبهار
فطره چندی به رنگ تاک می باید فشاند
سرو را هر چند سرکش تر کند آب روان
نقد جان در پای آن بیباک می باید فشاند
گفتگوی عشق با تن پرور ان بی موقع است
این نمک بر سینه های چاک می باید فشاند
گریه کردن پیش بیدر دان ندارد حاصلی
تخم قابل در زمین پاک می باید فشاند
می کند ریزش گوار آبهای تلخ را
جرعه اول به روی خاک می باید فشاند
هست چون پروانه گر صائب تر با ال و پری
پیش آن رخسار آتشناک می باید فشاند

روغایی نسخه چاپی نخستین شاهنامه مصور

کتاب «شاهنامه بزرگ ایلخانی»، کهن ترین نسخه مصور شاهنامه از دوره ایلخانی از ابوالعلا سودآور از نشر فرهنگ و هنر مان با حضور اهالی فرهنگ در کتابخانه موزمزه ملی ملکر و نمایا شد. به گزارش ایرنا، در این مراسم علاوه بر نویسنده، کیانوش معتقدی یکی از مترجمان کتاب، امیر خوراکیان مدیر کتابخانه و موزه ملی ملک، جمعی از اهالی فرهنگ و دوستداران هنر حضور داشتند. ابوالعلا سودآور، نوه دختری حاج حسین آقا ملک، واقف بزرگ کشور با پژوهش در باره این نسخه و گردآوری عکس هایی از نگاره های آن، نخستین بار امکان انتشار یک جای این اثر ادر ایران را فراهم کرده است. در ابتدای این مراسم معتقدی در باب معرفی کتاب گفت: «شاهنامه ایلخانی یکی از سندهای تصویری و هویتی ماست که تا پیش از این نمونه خاص، شاهنامه مصوری به دستمان نرسیده بود. در بحث شاهنامه، این کتاب یکی از مهم ترین، تعیین کننده ترین و نقطه شروع مطالعه شاهنامه نگاری است». معتقدی افزود: «نسخه اصلی شاهنامه ایلخانی تادوره قاجار در ایران بوده و بعدتر توسط یک فرد خارجی خریداری شده که این فرد یک اقدام تاسف بر انگیز آن را ورق می کند و امروز هر تکه آن در یک موزه خارجی نگهداری می شود. ما بر ای اولین بار تصمیم گرفتیم ۷۲ نگاره این کتاب را جمع آوری کنیم»

ترجمه رمان سعید تشکری به عربی

رمان «مشکور»، اثر زنده یاد سعید تشکری با نگاهی به دوران حیات پر برکت امام رضا(ع) به زبان عربی ترجمه و برای نخستین بار در لبنان و عراق توزیع شد. به گزارش تسنیم، رمان «مشکور»، از جمله آثار زنده یاد سعید تشکری، در حوزه داستان آیینی و دینی است که به تازگی به زبان عربی ترجمه و در کشورهای لبنان و عراق توزیع شد. این اثر که از سوی انتشارات دار تمکین منتشر شده، درباره وقایع دوران امامت امام کاظم (ع) و امام رضا (ع) نوشته شده است. شخصیت اصلی رمان، یونس بن عبدالرحمن از رجال فرزانه و سرآمد در علم حدیث است که محضر امام باقر(ع) و امام صادق(ع) را درک و از امام کاظم(ع) و امام رضا(ع) روایت کرده است. او همچنین وکیل امام رضا (ع) بوده و از او به عنوان فقیه ترین و مبرزترین شاگرد امام، همواره یاد می شود. در این رمان مخاطب با مهم ترین وقایع ۳۵ سال امامت موسی بن جعفر (ع) آشنا می شود.

کتاب «مشکور» به قلم کوثر علی الجبار به عربی ترجمه شده است.

سایه فریدون مشیری بر سر کوچه های ادبیات و موسیقی

به مناسبت ۳ آبان، سالروز درگذشت شاعر نامدار معاصر از زندگی، آثار و نقش او در پیوند ادبیات و موسیقی نوشته ایم

الهه آرانیان
culture@khorasannews.com

گاهی یک مصرع یا یک بیت شعر آن قدر به دل می نشیند و اثر حال دل حکایت می کند که به ضرب المثل تبدیل می شود. فریدون مشیری اثر شاعرانی است که بیت و مصرع های ناب بسیاری دارد که ضرب المثل شده اند: «بی تو مهتاب شبی باثر آن کوچه گذشتم»، «نرم نرمک می رسد اینک بهار، خوش به حال سرونگار»، و... خیلی های این اشعار مرا شنیده و دوست داشته اند، حتی گاهی بدون این که نام شاعرشان مرا بدانند. خربازان شعر فریدون مشیری، خربازان حال مخاطب است؛ شاعری که اثر ۱۸ سالگی با استخدام در وزارت پست و تلگراف، زندگی کارمندی در پیش گرفت، اما علاقه به شعر و نوشتن را رها نکرد و مسئول صفحه شعر و ادب مجله «روشنفکر» شد؛ در رشته خربازان و ادبیات فارسی درس خواند؛ مجموعه های متعدد شعر منتشر کرد و تبدیل به یکی اثر نامر آوران شعر معاصر فارسی شد. فریدون مشیری متولد ۳۰ شهریور سال ۱۳۰۵ بود و در ۲۰ آبان ماه سال ۱۳۷۹ چشم اثر جهان فرو بست. در بیست و چهارمین سالروز درگذشت این شاعر خوش نام معاصر اثر زندگی و آثار او نوشته ایم.

از کارمندی در وزارت پُست تا شعر و

شاعری

کار در وزارت پست و تلگراف، میراث خانوادگی فریدون مشیری بود. پدر بزرگ پدری او، میرزا محمود خان مشیر در دوره قاجار مسئول پست و تلگراف غرب ایران بوده و پدرش، ابراهیم مشیری افشار هم از سال ۱۲۹۸ هجری شمسی در وزراتخانه پست مشغول به کار شد و در نتیجه فریدون مشیری هم از ۱۸ سالگی به خدمت این وزارتخانه درآمد و در سال ۱۳۵۷ باز نشسته شد. پدر بزرگ مادری فریدون نیز با این که سیاستمدار و نماینده مجلس شورای ملی بود، به شعر و ادبیات هم علاقه داشت و در شعر «نجم» تخلص می کرد. فریدون مشیری روزها کارمند اداره بود و بعد از فراغت از کار به نوشتن برای مطبوعات و نشریه ها می پرداخت. او از سال ۱۳۳۲ تا ۱۳۵۱ مسئول صفحه شعر و ادب مجله «روشنفکر» بود؛ صفحه ای که زمینه شهرت بسیاری از شاعران معاصر را با چاپ آثارشان فراهم کرد. همکاری با مجله «سخن» به سر دبیری زنده یاد پرویز ناتل خانلری نیز از دیگر فعالیت های مشیری در حوزه ادبیات است.

مقدمه استاد شجریان بر مجموعه شعر

مشیری جوان

فریدون مشیری ۲۸ ساله بود که اولین

خار و میخک؛ یک روایت کاملاً واقعی

به بهانه انتشار چند ترجمه از کتاب «خار و میخک» نوشته شهید یحیی سنوار، به اهمیت مستند نگاری در قالب داستان و رمان پرداخته ایم

کروه ادب و هنر – چند نویسنده را می شناسید که در میدان جنگ حضور داشته اند و با الهام از این فضائاری را خلق کرده اند. نویسندگانی که جراحات های ناشی از جنگ تا آخر عمر شان با آن ها همراه بوده، هنرمندانی که حتی بعضی از آن ها جانیشان را در راه نبرد در راه آزادی از دست داده اند؟

تعدادی از مشهور ترین نویسنده های حاضر در میدان نبرد ار نست همینگوی، سلینجر، رولد دال، گرت ونه گوت و... هستند که در میدان نبرد حضور داشته و آثاری را نوشته اند. برخی افراد هم در این میان وجود دارند که جنبه حضور نظامی آن ها در جنگ بر جسته تر از قدرت نویسندگی آن هاست اما به دلیل مستند نگاری صحنه های نبرد اثر شان از اهمیت بالایی بر خور دار می شود. این جمله این افراد نیز می توان به یحیی سنوار رئیس دفتر حماس اشاره کرد. شخصیتی این روزها انتشار ویدئوی لحظه شهادتش در حالی که دست راستش قطع شده و با لباس های پر گردوغبار و صورت پوشیده روی میلی نشسته بود به شهادت می رسد. یحیی سنوار از سال ها پیش متوجه شده بود که اهمیت نوشتن کمتر از جنگیدن و در روی دشمن نیست. به همین دلیل به نوشتن روی آورد و رمان «خار و گل میخک» یکی از مهم ترین آثار او به شمار می آید. رمانی که این روزها توجه تعداد زیادی از مردم جهان را به خود جلب کرده و قرار است در روزهای آینده از تازه ترین ترجمه آن رونمایی شود.

صیقل دادن روح کلیات در سلول انفرادی

گذشته از قوت ضعف های اثر که پس از ترجمه آن به فارسی باید به آن موارد پرداخت، روایت خود بی تردید از مهم ترین ویژگی های این اثر است. تصور کنید ۲۲ سال از زندگی تان را در زندان بگذرانید و ۴ سال از این مدت را در سلول انفرادی باشید. فکر های زیادی به ذهنتان می رسد

اگر اهل نوشتن باشید سطر به س

ر هر مان را در ذهنتان می نویسید و خط می زنید و در نهایت اثری صیقل خورده که حاصل سال های زیستن در تنهایی است، نوشته می شود. رمان «خار و میخک» در چنین شرایطی توسط سنوار نوشته شده است.

در باره انتخاب نام کتاب به عنوان یکی از اساسی ترین موضوعاتی که هر نویسنده باید به آن توجه داشت باشد نیز سنوار با آگاهی به سراغ

مجموعه شعرش به نام «تشنه توفان» به چاپ رسید؛ جالب این که استاد شجریان و علی دشتی بر این مجموعه شعر مقدمه نوشتند. اما معروف ترین شعر مشیری «کوچه» است که در سال ۱۳۳۹ در مجله «روشنفکر» منتشر شد.

این شعر از زیباترین و دلنشین ترین اشعار نو فارسی است. از دیگر مجموعه های شعر فریدون مشیری می توان به این کتاب ها اشاره کرد: «گناه دریا»، «از خاموشی»، «ابر و کوچه»، «بهار را باور کن»، «نا یافته»، «از دیار آشتی»، «آه باران» و... . طبق مقاله ای با عنوان «بازتاب عواطف انسانی در اشعار فریدون مشیری» که در پژوهشنامه ادب غنایی منتشر شده، عشق و عواطف انسانی محور بیشتر شعر های فریدون مشیری است: «از دید وی عشق، حلقه اتصال تمام اجزای طبیعت به یکدیگر است؛ به گونه ای که می توان عناصر آن را در هستی جست و جو کرد. مشیری زبان پاک و پالوده خود را در خدمت پیام شاعرانه اش قرار می دهد و می خواهد جهان برای همه مردم خوب باشد. با بررسی آمار ی اشعار مشیری مشخص می شود که بیشترین جلوه های عشق روزی شاعر در عواطف اجتماعی او نمایان شده است(۵۸ درصد). در این زمینه، عشق به طبیعت بیشترین تبلور را داشته است(۲۳ درصد) و در پله های بعدی به ترتیب عشق به وطن(۱۴ درصد)، عشق به مردم(۷ درصد) و عشق به عدالت خواهی(۳ درصد) قرار گرفته است.»

عشق به موسیقی

از دیگر علاقه های

فریدون مشیری

بود و به خاطر

همین علاقه

در سال های

۱۳۵۰ تا ۱۳۵۷ به

عضویت شورای

موسیقی و شعر

رادیو درآمد و

در کنار بزرگانی

مانند هوشنگ

ابتهاج، سیمین

بهبهانی و عباد

خراسانی سهم

بررنگی در پیوند

شعر و موسیقی

داشت

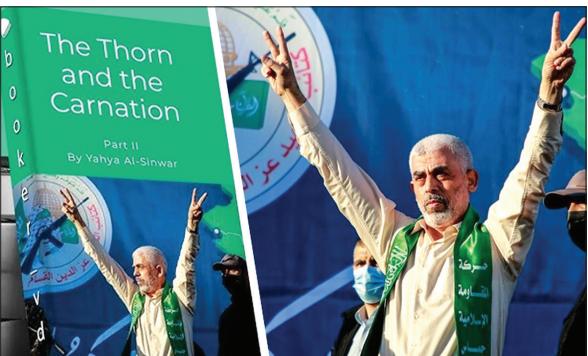
ستایش زرین کوب از شعر مشیری

دکتر عبدالحسین زرین کوب، استاد برجسته ادبیات و تاریخ ایران از منطری دیگر به شخصیت فریدون مشیری و شعر های او نگاه کرده و گفته است: «فریدون مشیری با زبانی ساده، روشن و درخشان واژه به واژه با ما حرف می زند؛ حرف هایی که مال خود اوست. نه ابهام گرایی رندانه، آن را تا حد هذیان، نامفهوم می کند و نه «شعار» خالی از «شعور» آن را وسیله مریدپوری و خودنمایی می سازد و شعر و زبان در سخن او شاعری را تصویر می کند که هیچ میل ندارد خود را غیر از آنچه هست، بیش از آنچه هست و فراتر از آن چه هست، نشان دهد. شاعری که دوست ندارد خود را در پناه جبهه خاصی، مکتب خاصی و دیدگاه خاصی از بیشترین اهل عصر جدا سازد. بی روی و ریا عشق را می ستاید. انسان را می ستاید و ایران را که جان او به فرهنگ آن وابسته است، دوست دارد.»

دوستی و الفت فریدون مشیری و

محمدرضا شجریان

عشق به موسیقی از دیگر علاقه های فریدون مشیری بود و به خاطر همین علاقه در سال های ۱۳۵۰ تا ۱۳۵۷ به عضویت شورای موسیقی و شعر رادیو درآمد و در کنار بزرگانی مانند

«خار و میخک» نباید انتظار مواجهه اثری در سطح آثار نویسندگان بزرگ جهان عرب و جهان را داشته باشیم. واقع گرایی و بیان حقیقت که در مسیر رسیدن به آزادی و دفاع از مظلوم در این کتاب بیش از هر نکته ای دارای اهمیت است.

اندکی درباره محتوای کتاب

احمد، شروع مقاومت در برابر اشغالگری اسرائیل را با زگو می کند و پرتاب بمب ها علیه گشت های ارتش اسرائیل را توصیف می کند که برای ورود به خیابان ها و کوچه های باریک اردوگاه آوارگان الشطی (محل وقوع رمان) چه مصیبت هایی کشیده اند. پدر و عموی احمد (راوی رمان) هنگام نبرد با ارتش اسرائیل کشته می شوند و پس از این، او خود را در خانه ای می بیند که با مادر، برادران، خواهر و پدر بزرگش همراه با پسر عمو هایش که مادرشان پس از ازدواج آن ها را ترک کرده، زندگی می کند و حالا مسئولیت همه بر دوش اوست...

چند ترجمه از رمان «خار و میخک» در صف انتشار

رمان «خار و میخک» اثر شهید یحیی سنوار با ترجمه کریم شنی به زودی توسط نشر «نیستان ادب» منتشر خواهد شد. به گزارش ایبنا، رمان «خار و میخک» اثر شهید یحیی سنوار با ترجمه دکتر کریم شنی به زودی توسط نشر نیستان ادب منتشر می شود. همچنین ترجمه های دیگری از این کتاب به همت مرکز هنری رسانه ای سلوک با ترجمه هانیه کمری و همچنین ترجمه اسماء خواجه زاده توسط انتشارات کتابستان به زودی منتشر خواهند شد. این رمان در ۳۰ فصل به روایت روزهای سخت برخی از آوارگان فلسطینی می پردازد.

